

TELEGRAFULU ROMANU.

Nr. 26. ANULU XVIII.

Telegrafulu ean de doue ori pe septemana: joi'a si Duminica. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu banii gati prin scrisori francate, adreseate catre expeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. iar pe o jumtate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

ru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumtate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru intela ora cu 7. cr. sirulu, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiu, in 29 Martiu (10 April.) 1870.

Cu 1 Aprile se deschide prenumeratione noua la „Telegrafulu Romanu“ pre langa conditiunile espuse in fruntea foiei.

Editura.

Alegeri la sinodulu archidiececanu.

Din partea clerului s'au mai alesu:

la cerculu VIII par. protopresbiteru Ioanu Galu.

Cris'a din Cislaitani'a.

Unu rege prussianu dicea odata, cu mirare: Ca cata silintia si a data diplomatii austriaci sa risipe imperiulu si nulu potu risipi. Astadi, pare mai ale succede, in partea de dincolo de Lait'a. Celu putienu pana la atat'a au adusu treb'a, de confusiunea e mare si dupa dis'a nemtiesca, svatulu e scumpu: Cum va trebui reparata starea acesta dubia a lucrurilor.

Deca suntu adeverate tote scriile despre conveniri de barbati de statu, despre audientie, dupa cum ni le referescu dtuariele de Vien'a, stadiulu politicu dincolo de Lait'a e celu alu unui vertegiu de volbura; inca nu se scie ce directiune are sa ia cursulu aerului; inca nu se scie ca va aduce acelu ventu nou: ploia manosa constitutionale, seu o seceta parlitoria absolutistica, seu unu nadufu greu oligarchicu, carele nu e intru nimic'a mai buou ca absolutismulu.

La tota intemplantia este necesariu, ca noi sa nu perdemu din vedere procesulu, ce se desfasuira dincolo de Lait'a. Elu este seriosu si pentru noi, pentruca ori in ce felu de principiu constitutionalu seu politicu se va desfasura, o adiare va face sa simtia si dincoce la noi.

Sa nu cugete inse cineva ca noi saltamu de bucuria de aceste clatinari, ca ne leganam in sperantie, decu vedemu in foile vienesse figurandu unele nume de candidati la portfoiurile ministeriali. Atunci amu fi in mintea copiloru si amu trebui tacati de atari. Noi ne cugetamu la situatiunea nostra cea grea, carea ne va cresce inca din prefacerile cele noue ale imperiulu.

Ce potu aduce clatinarile aceste in viitoru? Abstragendu dela formele constitutionali, cari se mai potu introduce, trebuie sa avemu in vedere si influintiile nationali, cari voru urma si de aci inainte ca si pana acum. In rasele reprezentate in Austria-Ungaria, astadi cea nemtiesca e tare prin inteliginti'a si prin industriositatea sea, cea slava prin numerositatea sea, cea magiara prin disciplin'a sea politica. A nostra cea romana e si numerica putiena dara si fara disciplina politica. Noi in siepte ani de dile nu amu pututu inveti'a a fi solidari nici macaru catu ni trebuie la o actiune politica noue cestoru din Ungaria, Banatu si Transilvani'a, ci a trebuitu ca unii, dupa unu inceputu bunu, onorificu si nationalu, in diet'a din Clusiu din 1865, sa umblamu cu politic'a de petitiuni pre la portarii dicasterieloru; petitiuni cari nu platescu maiu seu nimic'a.

Sa ne intorcemu la cele ce potu urma.

Sistemulu de predilectiune este astadi celu federalisticu. Cine nu vorbesce cu placere de elu nu e nici politicu bunu, nici nationalistu de ajunsu.

Dupa cele ce cetimu, aru fi ca acestu sistem sa-lu inaugureze seu polonulu Potocky, seu boemulu Belcredi, sub privighiarea germanulu Beust. Atunci polonii si primescu autonomi'a, in carea au sa inghita directu seu inderectu Bucovin'a romanésca. Boemo-moravii voru dobendi diet'alu lor si, cum se dice despre cea dintai, dieta de incoronare. Beust

ca germanu nu va lasa sa creasca pana in ceru arboreii slaviloru si va ingriji de nemti si magiari, ca sa nu slabésca de totu. Dara unde remanemu noi romanii din Transilvani'a etc.? Vomu fi in grup'a magiara, seu toti la olalta in Pest'a, seu, dupa cum presupunemu unii casulu mai favorabilu, impartiti seu desagitati in Ungaria si Transilvani'a.

Nu voimu sa combatemu, nu voimu sa aplaudamu nimic'a. Desfasuraramu numai o parte din tabloulu posibilu, pentru ca sa avemu unu radiemu in orientarea nostra, unu radiemu, carele ne chiama in minte tote impregiurarile possibile in venitoriu.

Orientarea acest'a inse amu dori sa devina odata mai nationala decatu fu pana acum. Noi o amu pute numi ori cum altmintrea, pote dupa tote numirile sistemelor, dara nu si romane. Caus'a e ca muhi din noi, cauta numai la sisteme, dara nu la concentrarea fortieloru nationali, cari sa devina o marime, o marime, carea sa pretinda a se calcula si cu ea, dara nu carea sa alerge cu caciul'a in mana dupa toti sarentocii, ca sa-i dea mana de ajutoriu.

La asia ceva inse se cere munca, abnegatiune si la inceputu, pana se pune lucrulu in miscare, putiena popularitate, seu chiaru despopularitate si acesta este este ceva greu de mistuitu pentru . . . usiore.

Diet'a Ungariel.

In siedinti'a din 30 Martiu se cetesce si autentica protocolulu; presiedintele anuncia mai multe petitiuni, care se tramitu comisiunei respective.

Fr. Wächter interpelaza pre ministeriulu intregu, ca are cunoscintia despre instructiunile, care a datu ministruulu comunu de esterne consululu din Bucuresci Zulauf cu privintia la imbinarea drumulu de feru proiectatu intre Transilvani'a si Romani'a. Are cunoscintia ca regimulu Romaniei a proiectatu imbinarea acest'a la Oltuzu si are de cugetu a pasi energice in contr'a unei asiade daunose dispositiuni pentru interesele Transilvaniei? Interpelatiunea se tramite ministeriulu.

Contele Fr. Szirmai interpelaza pre ministruulu culteloru din ce cauza nu denumesc astufeliu de inspectori scolari, cari se cunosea limb'a poporulu din districtulu respectivu?

Representantele Szlavay presinta unu proiectu de lege subsemnatu de catra 117 repr. in urm'a carui'a sa li se sporasca banii de cortelu dela 400 la 800 fl.

Ministruulu de finantie Lonvay presinta casei legea despre prelungirea indemnitatei pentru lun'a Maiu sanctionata de M. Sea regele. — Mai departe presinta ministruulu unu proiectu de lege despre prelungirea terminulu de circulatiune a dieceriloru (10 xr.) din 1848 si 49, pana in Septembrie a. c.

Proiectulu se va tipari si pune la ordinea dilei.

La ordinea dilei stau 4 propuneri mai mici; prim'a propunere se referesce la votarea a 80,000 fl. ca spese pentru infiintand'a curte suprema de comptabilitate.

Referentulu Széll recomanda in numele comisiunei votarea sumei acest'a, carea se si incuviintieza.

Urmaza propunerea Dr. G. Patibany, privitoria la sporirea sumei menite pentru unu laboratoriu chemicu dela 3000 fl. la 5000 fl. Se respinge.

Propunerea lui G. Szimay, privitoria la

abrogarea vameloru dela drumuri si poduri se respinge din cauza, ca crearea unei noue legi in privintia acest'a e superflue. Ministruulu de finantie se insarcineza a mai sustienea vamele dise numai pana la finea lui Iuniu.

Urmédia la ordinea dilei referatulu comisiune de 7, esmisa pentru esaminarea socoteliloru finali din anulu 1868.

Referentulu comisiunei P. O r d o d y recomanda casei primirea raportulu.

K. G h y e z y combatendu prin date sigure raportulu comisiunei presinta unu proiectu de conclusu, in urm'a carui'a sa se decida respingerea referatulu, caci altu cum s'aru absolvá administratiunea finantie din 1868 de responsabilitate, pana candu va referá curtea de comptabilitate in afacerea acest'a.

I. I u s t h a p e r a procederea comisiunei si presinta unu proiectu, in urm'a carui'a sa primésca cas'a raportulu si se absolvé administratiunea finantie.

La 2 ore se incheie siedinti'a.

In siedinti'a din 31 Martiu a casei reprezentiloru se autentica protocolulu.

Baronulu L. S i m o n y i interpelaza pre ministruulu culteloru in caus'a cladirei liceulu din Aradu.

Ministruulu de comunicatiune presinta 7 proiecte de lege despre cladirea urmatoreloru linie: 1. Eperies-Tarnov, 2. St-Petru-Fiume 3. Esseg-Sissek-Carlsstadt, 4. Baurév-Nádasd, 5. Volkó-Perjámos, 6. Nuvela la legea despre linea dela Ostu, 7. Nuvela la legea despre linea dela Nordu.

La ordinea dilei urmaza referatulu comisiunei de 7. La desbaterea, ce se incinge iau parte I. G a j z á g o si G h y e z y. Mai multi reprezentanti propunu a se pune raportulu in siedinti'a de mane la votare, ceea ce se si incuviintieza.

Urméza la ordinea dilei legea modificata din partea casei magnatiloru despre infiintarea curtiei de comptabilitate.

Se cetesce referatulu majoritatiei sectioniloru catu si votulu minoritatiei, pre care P. K y r á l y i si A. H o r v á t h lu motiveza.

Dupa o pertractare la care iau mai multi reprezentanti parte se pune raportulu la votare si se respinge cu o majoritate de 2 voturi textulu originalu.

Siedinti'a se incheie la 2 ore.

Dela senatulu imperiale.

Siedinti'a din 31 Martiu.

Presiedinti'a o tiene vicepresiedintele Hopfen. Suntu de facia ministrii: Hasner, Plener, Giskra, Herbst, Brestel, Stremayr, Banhans.

Dupa autentificarea protocolulu si incunoscintia despre cele incurse, se cetesce urmato'ria scrisore:

„Inalta presiedintia a casei deputatiloru!
„Desbaterile inaltei case a ablegatiloru la oca-siunea adresei, si memorandumulu, ce se publicase cu putienu mai nainte alu aceloru comembri ai regimulu, cari remasera la conducerea statulu, au trebuitu sei convinga pre subséisiu, cumca majoritatea reprezentantiei imperiali si guvernulu, conduse de ingrigire pentru intrescele politice ale unei semintii, sub nume de alipire si credintia la constitutiune, fecera ca denegaréa largirii autonomiei pretinse de singuratecele tieri se devina formalmente o sistema de guvernó.

„Inca si acele largiri, cari in casuri singuratic si conditionatu insisi le-au recunoscutu de permisiibili, voiau se le incuviintieze numai ca unu sacrificiu ce-lu aduce imperiulu.

„Pentru subscrisii a fostu chiaru, cumca acésta sistema in locu de pace si contielegere, conduce numai la lupta totu mai apriga intre nationalitatile monarchiei, si in fine va provocá séu despotismulu séu amortirea imperatiei.

„Deci subscrisitoru a căutatu se le vina intrebarea: déca este de cuviintia, a mai participá la lucrările inaltei case a ablegatiloru in fatira nónei sisteme de guvernú ce s'a inanguratu? Inse luându in socotintia ca nu se otarise inca legea despre intregirea armatei si ca bugetulu nu se votase inca, si ca prin urmare esirea loru — intre astu-feliu de cercustantie — aru fi influintiatu in modu impedeatoriu mersulu regulatu alu administratiunei in aceste cestiuni de victia ale statului, subscrisii se sentisera indemnatu a mai remânea la posturile loru.

„In acestu restimpu, tóte niscuintiele subscrisitoru pentru o abatere de la stricaciós'a directiune inceputa, remasera fara de rezultatu. — Cele in-template in desbaterile comisiunei despre dorintiele ce diet'a galitiana le-a espresu in form'a cea mai legala, numai ce ni dederu inca o dovéda, ca cu acésta sistema de guvernú nu se póte sperá multiamirea popóreloru Austriei in tendint'a loru pentru largirea autonomiei. Din contra, s'a manifestatu prea adese ori stradiuntia d'a angustá regatelorú ai tieriloru inca si autonomi'a, ce li s'a garantatu constituționalminte, care stradiuntia si gasi spressiunea cea mai pregnantá in proiectulu de lege despre alegerele de necesitate, ce se asternú de curendu.

„De presentu au incetatu motivele cari ne-au mai retienatu pre subscrisii, deci urmámu convingere nóstre, si — cá se sustienemu dietei galitiane libertate deplina pentru actiune in viitoriu — mandatele nóstre de senatori imperiali le depunemu la máa'a maresialului tieriei galitiane.

„Recercându pre naltulu presidiu se incunoscintieze cas'a deputatiloru despre acésta declaratiune a nóstra, remanemu cu destinsa stima.

„Vien'a 31 Martiu 1870.

(Urméza subscrierile aloru 30 de senatori poloni)“

„Inalta casa a deputatiloru senatului imper.

„De ór'a ce inalt'a casa, prin votulu ce l'a datu asupr'a propunerii deputatului Petrino in siedintia din 11 Fauru a. c., a declaratu ca nici nu e aplecata a luá in socotintia propunerle, ce

tientesen la contielegerea tuturoru tieriloru si nationalitatiloru si la constituirea durabila a imperiului;

„de ór'a ce mai departe cas'a are de cugetu a intrá in desbateru proiectulu de lege in privint'a intregiri §. 7 din legea fundamentala de statu despre reprezentantia imperiului (despre a cáruia primire dupa tóte precedintiele nu ni este iertatu a ne indoí,) va se dica a alterá celu mai importantu dreptu alu dietelorú, fara de conclucraea tuturoru, prin urmare a parasi terenulu legalu;

„dechiara subscrisii, de óre ce densii de o parte nu mai potú sperá veri unu rezultatu de la activitatea loru intru inalt'a casa, de alta parte pentru cá se impedece crearea unui prejudetiu in contra nedubitabileloru drepturi ale dietelorú lorú, — ca mai incolo nu voru luá nici o parte la lucrările casei, rezervandu-si ca acésta procedura a lorú s'o justifice in fatia dietelorú.

„Vien'a 31 Martiu 1870.

„Br. Petrino, Hermet, Dr. Tomanu, conte Barbo, Svetec, Pinter, Cönti, Lipold, Cerna, Dr. Payer, Dr. Colombani, Dr. Vidulich.“

Klun si Margheri din Carnioli'a dechiara ca densii mai remánu in senatu. Asisderea, dechiara Guszalewicz din Galitia.

Ministrolu Herbst: Mi pare reu cá intr'unu momentu atátu de seriosu, canta se atragu atentia in casa la unu objectu relativu neinsemnatu, dara e urgentu. Avemu armata de aperarea tieriei, dara anca nu-i un'a lege despre jurisdicțiunea aceste armate. Asternu proiectulu. (Se va desbate in ordine).

Se trece la ordinea dilei: 1. proiectulu de lege pentru modificarea §. 7 din legea despre reprezentantia imperiului; (se da comitetului de resolutiune).

Alu 2. objectu dela ordinea dilei privesc tribunalele montanistice; apoi alu 3. politia sanitaria.

Revista diuaristica.

Cetimu in jurnalulu legitimistu din Paris „La Gazette de France“ articululu de mai josu, pre care-lu reproducemu pentru lectorii nostri sub dóve puncturi de privire: 1-a spre a se vedea cum se marescu lucrurile de departe, si 2-a spre a se judecá cam din ce cercu a pututu sa plece nisce asemeni sciri. Ori-cátu de deguisate sa fia ele, se vede ca foculu care le da asta forma este totu acél'a alu bietiloru rosii, cari, de cátu-va timpu, au luat'o pre calea amenintárilorú.

Ce va mai fi si acea programa ce se díce ca aru fi datu d. Ioanu Brateanu principelui? vre-unu

planu nou de ceva legi si mai apesatórie poporului de cátu aceea a podvedei cu drumurile jadetiene si aceea a politiei rurale spre o mai adánca intemeiere a dragostei pentru dinastia in poporu? ceva alte concessiuni Strusberg spre mai buna legátora a statului nostru cu vre-unu altu statu mare? séu, in fine, vre-unu consiliu de luarea puterei dictatoriale, precum dedeau dnii Rosetti si Brateanu lui Voda Cuz'a la 1862, pre care Voda Cuz'a o respingea precum a respins'o cându i se dedea de cátra camera conventionalu intréga cu d. Ioanu Brateanu pre tribuna strigându: „sa mergemu cu totii la picórele tronului.“

Ori-cum, este curiosu acestu articulu si in asiá gazeta.

Fi-va óre vre-unu lucru, ori ce lucru sa fia acél'a — pre care rosii sa nu fia capabili alu face spre a se mai vedea odata cu puterea in mána? Aru putea fi ceva, in faci'a cáruia ceva sa reculeze consciintia dlui Rosetti si Brateanu?

Eata articululu pre canavas'a cáruia inteligentele cetitoriu póte sa vedea multe din cáte scapa cetitorulu de rondu.

Ce a sa se petróca in Romani'a.

„Se scie ca principele Cuz'a, fostu domnu, predecesorulu principelui Carolu, a fostu alesu deputatu si ca alegerea sea a fostu ratificata de camera.

„I se atribue intentiunea d'a se servi de mandatulu seu legislativu, cá se reintre in tíera spre a-si aduná acolo pre vechii sei partisani, ale cároru ronduri s'au inmultitu prin totu feliulu de nemultiamiri, si a cercá sa redobandésca puterea suverana.

„Se scie din Bucuresci cu datu din 9 cátra „Correspondance du Nord-E-t.“

„Principele Carolu este, se díce, profundu „afectatu, nu numai pentru ca principele Cuz'a a fostu alesu deputatu, dara inca pentru ca nu s'a gasitu in camera nici macaru cinci membri cá sa atace acésta alegere, dupa termenii constitutiunei. Nu s'au gasitu de cátu doi deputati, cari sa fia gat'a sa se declare contra alegerei fostului domnu. Acesti doi deputati suntu fiintie cu totul neinsemnatórie, cari s'au radica tu contra alegerei, nu atátu din antipathia pentru principele Cuz'a, pre cátu din animositate contra prefectului de Mehedinti, care a dirigiatu operatiunile. Acesti doi deputati au cerutu cu tóte acestea sa fia primiti, in audientia privata, de cátra principele Carolu spre a primi multiamirile sele pentru buna-vointia ce au aretatu in diu'a verificárei titluriloru.

FOISIÓRA.

Caletorii prin „Sachsenland“.

Cristianu (langa Sabliu) in Martiu.

Dle Redactoru! Mi amu propusu a face escursiuni prin tíera sasésca „din Transilvani'a, de unde cându mi va dá máa'a sati scriu cáte ceva. Sa nu credi, ca acest'a e gluma din partemi séu dóra chiaru malitia, ci e seriositatea cea mai mare. Inse va fi de lipsa sa me esplicu.

Amu disu, ca purcedu din seriositatea cea mai mare: pentru ca eu nu potú se me ducu pána d. e. la Heidelberg, séu la Iena, la Gies-sen séu chiaru la Greifswald, unde su atátea lumini mari, sa le mai laminezu si eu cu pucinatatea mea, cum o fece buna óra dlu Watt enbach. Dara de alta parte eu nici nu potú scrie istorii minunate despre Transilvani'a, carea numai noi, de prosi ce suntemu, nu scimu ca e tíera nemtiésca si ca ici si unde prin crepturile pamentului se afla si cáte unu bloch — romani suntu numai in „fantasia“ onorfanatiei dacoromanisti (sic! Red.) — si cáte unu t i a c h e l u (secui, székely) si ca pre Transilvani'a si Ungari'a numai sasii au scapat'o de turci, incátu numai unu bagatelu de tempu de vr'o trei seculi a fostu tributaria turciloru si ce privesc Ungari'a totu cu densii a avutu norocu de la 1526 numai in trei párti a fostu daraburita. Cáci de cându dóra se datéza vestita deviza: Spreangy an de miresch luf an de besch (sai in muresiu fugi in padure) déca nu din tempurile eroismului atinsiloru seculi? Dara eu nici brosiuri rele nu sciu scrie, unde, facendu studii limbistice, sa aratu lumeci, ca acesti

romani, dupa cum ti place si dtale ai numi, venetici de prin seculu a 13-a, cari au venitu cá pastori si slogi pre la sasi si cari s'au inmultitu de atunci incoace, de intrecu pre „stapánii“ lorú cu miliónele, asiá incátu densii nici sute de mii nu numera precum numera milióne pretinsii servitori, — au o limba pocita de totu. O limba, carea sta in relatiuni de negociu cu tierile si popórele cele mai departate. Asiá de e. cu Dani'a, Norvegi'a si Svedia, Siberia, Gothaland si alte multe vediate si nevediate tieri, de unde romanii reimportara cuvintele cele mai neaperatu de lipsa, tocmá cum sontu siliti negociatorii de pre tiermurile Dunarei de josu, sa aduca adi taiere de pamentu din Angli'a, cari cu totu transportulu celu lungu si in departatu sontu mai estine de cátu cele din sinulu luminei, culturalei, si industriei orientali, din „Sachsenland“. Dara in fine eu nici nu sum in stare sa prindu pre toti invetiati din Germani'a, cându vinu pre aici, cá sa le descriu tíera si locitorii, dupa ce iamú ospetatu bine si sa le spunu cum sontu, buna óra, sasii de asupriti de tóte laturile. Ce gandesci? numai siepte sute de ani au fostu privilegiati si scutiti de tóte greutátile feudalismului. In unu intervalu asiá de scurtu, numai ei cu dreptu de a purtá industria si negociu, numai ei sapice domnitori preste tóta bunatatea pamentului, ce putura face?

Nu e destulu ca au reparatu vre-o cáte-va castele antice depre tempurile romane si le-au prefacutu in magazine de slanini si sianci si cojóce etc.? nu e destulu, ca unele le-au mai facutu si ei? Dara cá sa nu credi dta si publiculu dtale ca sum malitiosu si nu credu in suferintiele lorú sa-ti aducu esemple convingetórie. Dta si publiculu mai tineru alu dtale nu sciti cátu nu trebuiá d. e. Sa-

biulu sa suferu de cinma si de coleri din caus'a necuratiei sele, ce durá pána in véculu si alu dvóstra. Renumitele strade a Turnului, a Ognei a Sárei etc ea sa nu vorbeseu de „Spinariu caniloru“, o! ce chinu! ce de clocture nu erá intrensele! intro tóte inse tunelulu ce ducea din strad'a Ognei in piat'a mica nu erá unu isvoru nescatu de pestilentia. Acum en fii bunu esi din casa, pléca la o preumbare si vedi ce nu impune Soldisulu de suferintie pre fatii, cu tóte ca astadi cu egal'a indreptatire greutatea se imparte si cu altii; ceea ce e dreptu si ecuitabile.

Me iérta, a me restringe numai in cerculu acest'a mai strimtu, cáci de mi va ajutá Ddienu ti voi raportá si din alte párti mai indepartate, lucruri interesante, lucruri, cari voru demústrá ce putienú cunóscemu si pricepemú noi pre conlocutoriú nostrii sasi.

Neputendu asiá dara eu sa facu tóte cele de mai susu, ti scriu dtale esperintiele cele nóue, ce le facu si ce le voi mai face.

Nu sciu déca ti-a placutu vre-odata a caletorii prin acestu satu de unde ti scriu. Aici este unu otelu frumosu cu o radicata.

Afara de tempu de seceta, otelulu infatisiéza o romanticitate nespusa, cugeti ca esti la Geneva seu chiaru la Veneti'a, cáci curtea din porta in porta e transformata in unu locu nu verde nu albastru dara rosu, póte ca e unu ochiu alu marei rosie, pre unde au trecutú . . . scii cine. Aci suntu jivini miei si mari, numai corabiile nu umbla,

Jivinile de altmintrea séu cum le mai dícu animale (domestice) jóca aici o rola mare. Ele si intindu adese ori influintia pána in biroulu notariale alu comunei. Si nu fara succesu. Sa nu créda cineva ca ele

„A sosit din Hietzing către presedintele adunării, d. Balsiu o telegramă, prin care principele Cuz'a face cunoscutu ca a primitu cu recunoscintia invitarea, ce i s'a adresatu de a veni sa-si ea loculu in camera; anuncia in acelasiu tempu ca responsulu seu este espediatu din Vien'a prin'unu curieru extraordinariu. Resulta din acést'a ca principele Cuz'a n'a voitu sa incredintieze scrisórea sa postei române.

„Se crede in generale ca principele Cuz'a va primi mandatulu, si ca va reinirá in Principate preste 10 séu 15 zile. Aflu de la unulu din partisanii sei cei mai caldurosi ca sémena a avea intentiunea de a se duce in Moldov'a, cá sa patréca acolo cátu-va tempu, si ca in acestu scopu aru cere camerei unu concediu. Acestu planu aru putea sa devina fórté periculosu pentru dinasti'a Hohenzollernilor; cáci profitându de inviolabilitatea sea cá deputatu, principele Cuz'a, póte urmári realizarea proiectelorú sele in Moldov'a si a face sa se proclame Domnu alu acestei provincie.

„Principele Carolu nu póte comptá pre armata si n'are nici unu mediocelu de a impedeá pre principele Cuz'a a-si urmári planurile sele. Disolvarea camerei, ordonata cu scopu d'a privá pre principele Cuz'a de mandatulu seu de deputatu nu i aru servi la nimicu, cáci de pre acumu cáta sa se accepte a vedea in algerile ce se voru face spre inlocuire deputatilorú esiti ai camerei, pre principele Cuz'a alesu in moi multe colegie spre a se face o demonstratiune ostile contr'a principelui Carolu. Si in casu de alegeri generali se póte presuma ca ex-principele Cuz'a va fi numitu de cátra diece séu celu mai pucinu siése colegie.

„Singur'a partita caremai este astadi ostile principelui Cuz'a, cáci are motive de a se teme de densulu, este partid'a rosiloru. Eata ceea ce es-plica, ca dela apartiunea cestiuiei Cuz'a o insemnata apropiere s'a operatu intre densii si principele Carolu. Inse acést'a nu s'a otaritu inca sa adópte program'a pre care d. I. Bratianu i o propuse in casu cándu aru fi chiamatu la presedinti'a consiliului.

„Romanulu publica o telegrama din Pitesci, dupa care in acestu orasiu chiaru consiliulu municipale a datu, la siése ale curentei, unu mare banchetu in onorea principelui Cuz'a. Mai multi amplotiati ai corónei si deputatulu Bogdanu au asistatu la acestu banchetu in care s'au purtatú toasturi intusiste in favórea alegerei fostului Domnu.

„Eata in fine depesi'a ce gásimu in jurnalele rusesci:

Bucuresci. 9 Martiu (25 Februaru)

„Miscarea contr'a principelui Carolu si partid'a sea se máresce pre tóta diu'a in Románi'a.”

„Dinasti'a Hohenzollerniloru, implántata atátu de bine pre marginile Dunarei, fi va asia dara seriosu amenintata de cádere si Russi'a apláuda-r-aru in secretu la acést'a?

„Stéu'a Prassiei inceputá sa paléscu?

Aubry Foucault.

Propunere.

Pána un'a alta, publicámu urmatóri'a propunere, ce are a fi pertratata de o comiss. esmisa din sinulu comitetului asociatiunei nóstre si apoi in comitetu in cuprinsulu ei intregu, dopa ce amu amintitu lucrulu fórté pre scurtu in nrulu trecut.

Considerându, ca absolut'a necesitate de a infintiá in monarchi'a austriaca un'a academia romána de drepturi, s'a simtitu de multu, si se simte totu intinsu si totu mai tare de cátra toti románii din monarchi'a acést'a, si ca prin urmare public'a opiniune a romániloru cere imperativu infintiarea unei asemenea academie, aceea dara t r e b u i e sa se infintiedie;

Considerându, ca academi'a romána de drepturi are de a servi cá unulu din cele mai apte mijlóce spre promovarea literaturii románe si a culturii poporului románu;

Considerându, ca asociatiunile románe din Transilvani'a, Aradu si Bucovin'a au de scopu tocm'a promovarea amintitei literaturi si culturii, si de datoriinta imbraciosiarea tuturor mijlócelorú ducatórie la acél'a scopu;

Considerându deci, ca dísele asociatiuni suntu in lini'a prima chiamate, de a conlucrá spre infintiarea unei academie románe de drepturi in monarchi'a austriaca: mi iau voia a propune:

1. Cá comitetulu asociatiunei transilvane pentru literatur'a romána si cultur'a poporului románu mai antáiu se recunósca si se anuncia prin conlucru de absoluta necesaria infintiarea unei academie románe de drepturi in monarchi'a austriaca;

2. Ca comitetulu acést'a sa se privéscu de chiamatu, a lucrá din tóte poterile si pre tóte cálike legali spre infintiarea dísei academie si a reportá apoi la cea mai de aprópe adunare generale a asociatiunei despre toti pasii sei facuti in caus'a acést'a si a cere dela aceea — fiindu de lipsa — incuviintiarea lorú si a coloru ce va mai avea de a face dupa aceea;

3. Ca comitetulu acést'a sa esmita din sinulu seu o comissiune statatória din patru membrii, ca-

rea cu privintia la tóte impregiurárele si relatiunile romániloru austriaci se eluce fára intardiare programulu, statutele, dupa care si pre temeulu cáror'a se aru potea infintiá dísa academia, si sa substérna aceea comitetului spre desbatere si intrebuintiare;

4. Ca acestu comitetu sa comunice tóte conclusele sele privitórie la obiectulu acést'a celor'altale dóne asociatiuni surori din Aradu si Bucovin'a, postindu-le la un'a contielegere si conlucrare uniforma pre calea correspondintiei, ca cu poteri unite cu atát'a mai usioru sa se ajunga scopulu spre indestulirea si multamirea tuturor romániloru din monarchi'a austriaca.

S a b i i u in Apriliu 1870.

Iacobu Bologa.

memburu alu comitetului.

C o h a l m u 20 Martiu 1870.

Dle Redactoru! Credu ca voi avé bunatate a dá locu acestorú sire in pretiuit'a fóia „Telegr. Rom.”, ce redigéti.

In dílele trecute se conchiamá de cátra cinstit'a sea parintele administr. prot. I. I o s i f u sinodulu protopopescu in tractulu Cohalmului, carele se si tienú in díu'a prefipta 19 si 20 Fauru a. c. in Cohalmu in localitatea destinata, unde membrii eclesiastici si mireni au fostu representati conformu legii preserise in §-lu 38 din „Statutulu organicu” alu bisericeii nóstre. Cu ocaziunea tienerii acéstui sinodu, nu voiu trece cu vederea de a nu aminti ceva-si despre decursulu acelu'a, si cu deosebire de unele impregiuráre, care au casionatu óresi-care miscare in membrii adunati la acelu sinodu. Parintele adm. prot. ocupându loculu de presedinte, dupa rogaciunea „Imperate cerescu” tiene unu conventu potrivit, in care intre al'ele mai amintesco anca ódata obiectele, ce au de a se pertractá, in intielesulu §. 50 din Statutulu organicu. Constituindu-se dupa acést'a sinodulu, pána a nu se incepu pertractarea obiectelorú de propusu, parochulu din comun'a Merchasi'a d. Nicol D. Mircea se insinná cu tienera unei conventári, ale cárei pancte principale mi iau voia, de ale face cunoscute. Mai antáiu prin conventare se aretá nisiinti'a popólorulu anca din vechime pentru de a inaintá in cultura, ca astu-modu, cultura moderna universale nu este alt'a, decátu numai unu resultatu alu vechei culture cuprinsa in classicitatea gréca si latina, de unde apoi si urmédia acelu adevéru, ca de o cultura nationala in intielesulu celu adevératu a conventului, numai atunci póte fi vorb'a, cándu aceea va fi in-

dóra au puterea magica cá d. e. Lola Mantez, in biserica, in scóla si in politica; considerându, ca cum o chiamá, asup'r'a lui Ludovicu de Bavari'a, cá sa faca acte magulitórie pentru cineva. Acést'a de locu nu, din contra, atátu purceii, cátu si gainile din apropierea biroulu suntu atátu de conservativi, ca retrograde chiaru, incátu ei uneori tieau masinari'a cancelariale cu órele, cá sa me esprimu asiá, in locu.

Nu sciu ce se intempla, pentru ca pre acesti curtesani si aceste camariliste nu-i poti amagi cá sa scoti ceva din ele. Multi „diplomati” moderni aru puté invetiá dela densii si densele. Pentru ca ce facu? Déca te apropii de ei cu bóne de cucuruzu le aduna, le manánca pre aceste si-si canta de cale. Sa scoti vre-unu secretu din densele, nu poti.

Cu tóte aceste unele simptome me indreptatescu a presupune o r e a c t i u n e si in sferele cabinetului nostru notariale.

Scii Dta si publiculu Dtaie, ca in tempurile cele bune erá crestinesculu obicei de románu nu puté comperá moia dela sásu. Acést'a s'a schimbatu de cándu cu aforisita de „egala” indreptatire.

Deci vorb'a sa fia, cándu unu románu cu unu celatiann, cu care e acum de deunedité egalu indreptatitu, vine sa faca unu contractu de comparatória, atunci curtesanii (parceii, gainele, gástele etc.) aducu alte cestiuini inainte: séu li e fóme, séu li e sete s. a., lucrulu contractualu se mai amána; dara cándu si acést'e nu ajuta, apoi timbru (stempelu) este scaparea; románu trebuie sa mérga sa aduca timbru si sasulu sa asculte o aspra prelegere: ca pentru ce vinde románu? Eata dara in scurte amonunte temere de reactiune. OI Dlu Wattenbach a trecutú preste multe cu vederea. Dara sperámu ca-lu mai aduce Ddieu prela noi si va sa aiba ocaziune a vedé si

mai multe frumóse. Sa véda cum se respectéza scrisorile romaniloru, cum li se impartu de notari de cu acuratetia citatiunile in procese civile, cum se impusca asup'r'a romániloru cu mánile góle si se mántuie impuscatórie ca au trebuitu sa se apere. (Notwehr); cum se aprindu siuri din negrigie saséscu si románii cáci ardu si ei impreuna devinu taciunari.

Dlu Wattenbach póte ca s'a saturatu de esperintia. Brosiur'a in carea si-a depusu ilustr'a conventare e mai moderata; ce a fostu mai cornuratu remase afara et sic porro. Vine inse altulu Dr. Eckhard. Asiá amu cetitu celu putiennu in „Hermanslädter Zeitung vereinigt mit dem „Siebenbürger-Boten“. Batai sai bata, vinu totu cam pre vremea untului próspetu si a henciesiloru, cam sa nu capete idei frumóse despre Transilvani'a?

Va fi tempulu sa mai gatu odata. A-siu dorí sa gatu de totu cu de aceste si sa potú scrie alte despre politic'a cea mare.

Decátu asiá e sórtea nóstra a coloru ce petrecemu la tíera. Né molipsimu de bagatele de cele povestite si apoi nu ne mai putemu deslípí de ele. Cu tóte ca aru fi mai lesne sa cugetámu si noi, sa si vorbimú, ca óre fiva federalimú, fiva republica? Si crede-me si credia-me si publiculu cetitoriu ca sa amu eu venitú anualu siguru, numai de vre-o dóue, trei, patru, pána n' multu c i n c i, si esé miásióre de florinasii, si pare ca si eu m'asiu ocupá numai cu politic'a inalta. Asiu totu pandí se vedu cándu cade A n d r a s s y, pentru ca miaru pasá putiennu déca cade séu nu cade; cándu cade B e u s t, vedí cá mai susu; cándu se face undeva pre aprópe o republica in carea, dupa cum pré intieptiescu a vorbitu dlu B r a t i a n u, nu va sa trebuie multe capacitáti; unulu sa fia si ceilalti sa fie omeni morali „si as-

cultatori de celu mai mare si apoi paradisulu e aci. Séu asiu pandí cándu se face undeva o serbatóre nationale, m'asiu duce acolo si asiu vorbi despre strabanii nostri, cari cauta cu mandria la noi stranepotii lorú si asiu promite, ca si noi, cándu vomu fi strabani, totu asiá o sa facemu cu stranepotii nostri.

Incheiu dara dle Redactoru! si te intrebú ca incoltrá aru fi mai cu scopu sa p'ecu sa nu me prinda politic'a de aici, carea dupa cum vedini din fóia Dtaie, semana cu cea din Ogn'a in multe si carea numai pre cei ce se batu nóptea pre ulitic séu voru sa se batu nu-i pré vede, dara altfelu are ochi de Argus.

Me asiú duce prela Mercurea *) inse treboie sa paresescu pamentulu sasescu, cum esu din satu si sa trecu prin pamentulu nu sciu cum sei dícu, adeca prin Satcelu si Saliste si numai dupa o lunga carutiare se ajungu tíera pre pamentulu sasescu.

Me voiu mai cugetá si te voi insciintiá cu despre resultatele cugetelorú mele. Póte ca me voi duce pre unde se lucra drumulu de fern se vedu ce pregatiri face poporulu spre alu acceptá. Atunci voi vedé déca mi vine si vre-o idea politica print'alte mai de tóte dílele. De se va face pána atunci vr'o schimbare mare in cercurile cele inalte politice ti voiu comunicá-o.

*) Romanii pretindu ca numele acést'a e romanu dela Mercuri reu Mercurius. Rössler le a aretatu ca acést'u orasielu e o colonia vechia sasescu Reussmarkt (a buna séma, cá Reussdörfelchenulu numitu Ruscióri, locuitu de Schei) si ca romanii Reussmarktului numai pentru aceea i dícu Mercurea, pentruca ungurii i dícu Szerdahely, dara pentru ce i dícu ungurii asiá de ore ce pre aici nu locuescu nici au locuitu usguri? nu vi o spune Rössler.

temeiata pre-classicitatea vechia.*) Privesce cu deosebire pre-poporul român, arata tempul, cându se află această în florie, și astufeliu desvalesce nișintia strabunilor nostri cătra cultura și libertate. Arata apoi în rendulu alu 2. evenimintele de tristă aducere aminte, din acelu tempu, în care cultura și libertatea strabuna, aduse în acestu pamentu din locurile strabune — devenira préd'a incursiunilor și invasiunilor barbare, și totă mângaierea ce o mai avé bietulu român în acei tempi aspri, și unde și mai poté lăa refugiulu, eră biseric'a — care în tempii cei fatali ne-a conservatu natiunalitatea —, și ca astu-felin trecora seculi întregi de suferintia, încātu dela începutulu vécului alu erei crestine pâna acum preste mijloculu alu celui de alu XIX., poporul rom. a trairu numa în dile triste și pline de suferintia. — În combinatiune cu cele predise, amintesece apoi vorbitorulu în rendulu alu 3 de anulu epocalu 1848; — aretându tempulu de atunci încóce că pre unu tempu de reinviere pentru poporul rom. din Transilvani'a, că pre unu tempu procliamatoriu de libertate și independintia natiunale. — Si cá sa póta chiarificá mai bine starea din trecutu și cea de fatia a poporului român, mai adauge următoriele premise: Considerându, ca românii anca dela începutu au nișintu cătra cultura și libertate, și totudeo-data de a se emancipá din orbi'a spirituale, jertfindu-se și spriginindu cu cuventulu și cu fapt'a caus'a natiunale, culturalei, în tempulu mai bine de dóue diecenii încóce, e acelu tempu, în care poporul rom. cu deosebire s'a aretatu mai energiosu și mai activu, și în care restempu acelu poporu în privinti'a înaintárei în cultura atátu a facutu, încātu ori și cáruí altu poporu i-aru fi trebuitu de patru ori atát'a tempu; considerându ca trairu într'o patria constitutionale, — de-si anca patimimiu pentru multele nedreptáti, ce ni le facu strainii, și cu deosebire patimimiu tare, în ceea-ee privesce punctulu nostru de natiunalitate —; considerându, ca glasulu celu puternicu alu vécului civilizatiunii XIX., a strabatutu atátu la us'a românulu i avutu și mai civilizatu de prela cetate, cátu și la us'a truditulu plugariu de prela sate, astufeliu, ca spiritulu unoi'a și a altui'a, în mani'a tuturoru vicisitudineloru și maltratariloru obvenitória, au începutu a desvoltá dupre putintia energi'a cuviinciósa, cáci factorii principali, cultur'a și libertatea ianascuti în anim'a strabuna, se manifestara și în stranepotii lor; considerându în fine ca, déca óre-si cându gintei rom. prin lege nedrepta i eră adusa sentint'a cea apesatória ca: aceea sa se sterpésca din radecina cu totul depre fati'a pamentului, și cu tóte acestea déca vedemu, ca antecesarii nostri chiaru și în acele tempuri fatale se luptara pentru cástigárea dreptulu ce le competeá; atunci în consecintia logica cu cele premise, urmédia, ca tóte aceste impregiurári trebuie se fia pentru noi românii în genere totátatea argumente vii și neresturnavere, ca déca noi n'amú peritu în tempii acei aspri, acum pre lánge tóte nedreptátiile ce ne mai apasa anca, — putemu dice totusi liberu și fára sfiála, ca nece ca va mai poté apune vreodata dreptatea poporului român în momentulu uitárei celei eterne. Intonéza apoi vorbitorulu: se cere inse, cá se fimu tare activi, pentru de a ne potea sustiené dreptulu competentu, și precum cultur'a anca dela începutu au fostu mántuirea popóreloru și au potutu dá pieptu ori și cu ce inimicu, totu asemenea e și astadi, prin urmare trebuie se ingrigimú cu totodeadinsulu pentru respandirea culturalei și în mass'a poporului de rendu. Si cá mejlóce pentru promovarea acelei'a, arata scól'a, inzestrata cu invetiatori arnici. Dice mai departe, ca déca poporul rom. mai aré anca multa lipsa de cultura și civilizatiune preste totu luându-se, atunci precum se poté vedé, o atare lipsa se simte fórté tare la românii locuitori în scaunulu Cohalmului. Arata asiá dar' o mare necessitate, de a avé aici slóle populare, inzestrate cu invetiatori bine salarisati și arnici, totodata arata ierási o alta trebuintia ne'ncungiurabile, și adeva, trebuintia de a inteleimá în acestu tractu alu Cohalmului o scóla normila centrala, desfasiurându folósele care le-ar' aduce o atare scóla; și ca astu-feliu ar' fi acest'a cá unu remediú principalu și mai inlesnitoriu, pentru o stare mai buna

a poporului de pre aici în tota privinti'a. (Vorbitorulu a aflatu de lipsa a face o reprivire și asupra trecutulu poporului rom. din acelu temeu, cá se 'si póta face óresi care idee de acela toli membrii, cari erau reprezentati în acelu sinodu).

Dupa finirea cuventarei, care durá vre-o óra, se începe desbaterea obiectelor propuse, în urmatoriu modu: Mai întâiu parochulu Nicolau D. Mircea pre basea vorbirei sele de mai înainte face propunere, ca lefele invetiatoresci trebuie regulatela totu casulu, și anume, sa se ia de basea strinsa aceea, ca fia-care individú dintr'o comuna, care posedé mosie și ástu feliu scóte plugu în câmpu, se dea unu fl. v. a. meritú pentru léfa invetiatorulu, ba vedindu-se trebuintia — sa se face afara de aceea si óre-si care aruncátura în bucate; iera la casu de cea mai mica impotrivire de a platí, sa se indrepte inspectorele scol. respectivú senu altulu la jedecatori'a civila competentá, care de securu va face pasi necesarii. Propunerea acest'a fára de a mai desbate multu asuprai, se si primí și se petrecú în protocolu. Face mai departe propunerea totu ante — propunatoriulu, ca în tractulu Cohalmului, se simte o lipsa fórté mare pentru infiintiarea unei scóle normale, și astu-feliu se cugete fiasce cine fórté bine, ca care aru fi mediulócele, care se póta sánti scopulu? — pâna un'a alta propunatoriulu însusi se indatoréza, a lucrá în privinti'a acest'a nisce statute, care sa fia acomodate impregiurariiloru de pre aici, — și dice mai departe, ca în privinti'a lucrului din cestiune, membrii acestui sinodu protopopescu coformu §. 45. din statutulu organicu sa se adune inca în anulu acest'a și într'unu sinodu estraordinariu. Propunerea acest'a dupa unele desbateri inca se primí de toli și cu cesteá se inchieie siedintia din diu'a dintáiu.

În diu'a a 2-a se luá în privire din partea parent. administ. protop. fundulu tractualu, despre a cáruí stare desbatendu-se dintr'o parte și dintr'alt'a, și arátându-se din partea comitetului starea aceluí fundu, mai cu sema în obligatiuni, la cererea a duoru tertialitáti din sinodu se schimba acelu comitetu și se alege altulu pre trei ani. Apoi se mai desbatú și asupra altoru trebe scolare. În fine unu membru eclesiasticu mai face o propunere, care a mersu într'acolu: ca de óre ce tempulu de astadi cere fórté multe dela noi, și pentru ca se înaintámu cu scól'a și cu biseric'a trebuie multu sa ne întrepunemu, ba trebuie sa venimú în atingere chiar' și cu streinii, — asiá ar' fi bine, cá sa se reintregésca și acestu scaunu protop. devenitu în vacantia mai bune ca de vre-o 16 a. și astufeliu administratu prin stradani'a cinstiei sele parent. I. Iosiffu, printr'unu protopopu actualu, carele se corespundia cu atátu mai bine trebuintieloru tempulu de acum, și acest'a s'aru potea face cu atátu mai lesne, de óre-ce lauda lui Ddiu, avemú și atari individi în mediuloculu nostru. Propunerea acest'a se primí cu unanimitate, și numai decátu se alese o comisiune care se lucre o rogare cátra venerabilulu consistoriu, prin care sa se arete o atare trebuintia, carea facenduse, s'a si tramisu. Cu acest'a incheindu-se siedintia s'au dusu fiasce care la ale sele.

Varietáti.

** Hermanstädter Zeltg critica în foisior'a sea cuventarea și brosiur'a lui Wattenbach. Recunosce neadeverurile depuse în cuventare și brosiurasi dice ca cu de aceste nu se face nici unu servitiu sasiiloru, acoperindule erorile și inimicindu-i cu celelalte natiunalitáti.

** Se a s e p t a a i c i sosirea unui professoru germanu E k h a r d t carele va tiené ore câte prelegeri. Atragemu atentiunea publiculu nostru, pentruca scimú cátu de interesante suntu și pentru noi intemplari de acestea.

** R e c r u t u r e a în Transilvani'a. În 160 de cercuri s'au recrutatu 3334 fetiori pentru armata, 559 pentru reserva și 2414 pentru garda (honvedi).

** T r u p ' a d e g a r d a (honvodi) din Sabiuu numerá astadi la 166 fetiori. Între acest'a se afla 5 magiari și vre-o 16 sasi; ceilalti suntu románi.

†
Sevasti'a consort'a advocatulu și fiscalulu consistorialu gr. or. metropolitanu **Dr. Ioanu Borgia**, în Sabiuu, dupa impartasirea cu sf. taine. în urm'a unei nasceri grele în fraget'a etate de 20 ani, a repausatu astadi la 4 óre dimineti'a. Pre dens'a o jelescu susunumitulu sociu, fiulu lorú Ermilu, parintii Teodoru și Zoe Ciurcu, sócr'a Mari'a ved. preotésa Borgia din Saliste, fratele Teodoru, sororile Eufrosin'a mar. Iosifu Puscaru, Elen'a mar. Iosifu Popu, Mari'a, Ecaterin'a, Zoe, cumnatulu Alesandru Borgia, precum și mosii, matusile și numeroasele ei rudeni.

Remasitiile repausatei se voru asiedia spre eternulu repausu vineri în 27 Martie (8 Aprile) la 3 óre d. a. în cimiteriulu bisericei sf. Nicolae din Brasiova.

La petrecerea din urma, dela locuintia parintiloru repausatei din piatia Nr. 90, pâna la momentu, se face invitare prin acest'a.

Brasiova în 25 Mart. (6 Apr.) 1870.

* (Sinucidere.) Dilele trecute, unu impiegatu (din Cohalmu), pierdendu-si speranti'a de a se mai poté curá, de unu morbu provenitu din ducerea unei vieti escessive, și carele luara extensiuni totu mai mari, și terminá vieti'a prin glontiu. Din chili'a unde se aflá, fú dusu în spitalulu civilu localu, spre obductiune.

** (Contribuiri și oferte pentru teatrulu natiunale) În momentulu, cându eramu se punemu fóia sub preša, dlu deputatu Vasiliu Buteanu ni predé urmatori'a lista de oferte facute prin mijlocirea dsele în favorulu teatrulu nostru natiunale: Dr. Iosifu Hodosiu, cá fundatiune 50 fl., Lazaru Ionescu se obliga în adunarea generala din Dev'a a depune odata pentru totud-un'a 100 fl., Petru Mihályi, cá fundatiune 200 fl., Vasiliu Buteanu, cá fundatiune 200 fl., Basiliu Iurca, cá fundatiune 500 fl., Sigismundu Borlea, cá fundatiune 50 fl., E. B. Stanescu, cá fundatiune 50 fl., Iosifu Hosszu, în obligatiuni de desdaunare transilvana 200 fl., Iosifu Popu, în obligatiuni de desdaunare transilvana 100 fl., Dr. Aureliu Maniu 300 fl., Sigismundu Victoru Popu, în obligatiuni de statu 100 fl., Ioanu Motiu 50 fl., Gavrilu Mihályi, cá fundatiune 100 fl., Ioane Dánila 20 fl., Dr. Nicolau Stoi'a 100 fl. Sum'a 2120 fl. Care suma adausa la cele publicate în numerii 1. 2. 3. 4. 10 resulta, ca la redactiunea acestei fóie s'au insinuatú pân'acum'a în favorulu teatrulu natiunale 2330 fl. 78 cr. și 6 galb. Atátu list'a acest'a, cátu și cele de pân'acum'a, dimpreuna cu banii incursi, se voru presintá în cea mai de aprópe siedintia a comitetulu. (Familia.)

** (Ghipsu ca mijlocu contr'a bólei de unghie séu de picioré la vitele cornute.) Ból'a de unghie séu de picioré la vitele cornute se ivesce mai în totu anulu, cu osebire inse în tómn'a anului trecutú s'a fostu estinsu mai preste tóta Transilvani'a. Erá timpulu semenatulu și bietulu tieranu trebuia sa-si tiena aratrulu (plugulu) sub coperisú și grauntiele în cosiu, cáci boii și juncii lui jaceau în staulu fára a se poté miscá din locu. Mare li erá grigea, ca voru intardiá cu semenatulu, dara mai mare temerea, ca ból'a va tiena multu și i va apucá iern'a fára nice unu grauntiu bagatu în pamentu pentru secerisulu anului viitoriu. — Si cine aru crede, ca acest'a bóla atátu de lipitiósa, ale cárei urmári suntu și potú fi atátu de fatale, s'aru poté evitá si alungá cu ghipsulu, care ni-lu recomanda dlu Aumüller Löfflad? — Dlu Löfflad dice, ca densulu a cercatu si rezultatulu a fostu bunu, cáci de mai multi ani, de câte ori s'a ivitu acest'a bóla, staulele lui au remasu neatinsé de dens'a, pentru ca a presaratu prin ele ghipsu de mai multe ori pre septemána. Unii dintre economi, cáror'a densulu li-a recomandatú acestu mijlocu constatéza, ca au facutu un'a asemene esperientia si ca rezultatulu este favoritoriu. — Recomandámu deci si noi acestu mijlocu lectoriloru nostri si prin densii tuturoru tieraniloru románi, cari suntu espusi la atátea pericle si pedepse ale naturei fára sa se scia aperá.

*) Dara crestinismulu, n'au contribuitu nimicu la cultura?
Red.